

ضرورت تجدید نظر در "برنامه کشوری بهداشت روان"

شادروان دکتر داود شاه‌محمدی*

موفقیتهای ۱۰ سال گذشته که توسط منابع علمی داخلی و بین‌المللی مورد ارزشیابی قرار گرفته است به ۱۰ سال آینده بهداشت روان کشور بیاندیشیم و برنامه جامع و فراگیر و پویاتری که جنبه‌های دیگر بهداشت روان را نیز در برداشته باشد طرح‌ریزی نمائیم؟

بنابر این برای ارائه پاسخ مثبت به این سؤال، نخستین گام، بازبینی و تجدیدنظر برنامه قبلی است تا با توجه به دستاوردهای مثبت آن و لحاظ کردن نیازها و اولویتهای بهداشت روانی کشور و با مددجویی و فراخوان همکاری از کارشناسان برجسته بهداشتی، اساتید بهداشت روان کشور و مشاورین بهداشت روان سازمان جهانی بهداشت برنامه نوینی تهیه و تدوین گردد. در این برنامه لازم است به اولویتهایی چون برنامه بهداشت روان شهر، مدرسه، محیط کار، جنبه‌های کاربردی پیشگیری اولیه و همچنین درمان و توانبخشی بیماریهای روانی شایع، سیاست‌گذاری نسبت به آینده بخشها و بیمارستانهای روانپزشکی و مراکز نگهداری بیماران مزمن و ورود در مقوله‌های روانی - اجتماعی همچون اعتیاد و خودکشی و ... و توجه به جنبه کمی و کیفی آموزش نیروی انسانی تخصصی و انجام پژوهشهای کاربردی در بهداشت روان پرداخت. تأسیس مرکز همکاریهای مشترک برای بهداشت روان

برنامه کشوری بهداشت روان جمهوری اسلامی ایران که متن کامل آن در زیر آمده است در سال ۱۳۶۵ توسط کمیته‌ای متشکل از کارشناسان و صاحب‌نظران بهداشتی و بهداشت روان کشور و مشاور وقت بهداشت روان منطقه‌ای سازمان جهانی بهداشت تهیه و تنظیم گردید و در سال ۱۳۶۷ بعد از تصویب شورای معاونین وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی به مرحله اجرا گذاشته شد.

با توجه به موفقیت بررسی مقدماتی ادغام بهداشت روان در نظام PHC شهر کرد و شهرضا، گسترش برنامه سایر مناطق کشور در دستور کار قرار گرفت. در طی این مدت حجم گسترده‌ای از کشور با جمعیت بیش از ۱۱ میلیون نفر زیر پوشش این برنامه قرار گرفت. این برنامه امروزه به عنوان الگویی برای سایر کشورهای منطقه بشمار می‌رود و به همین دلیل وزرای بهداشت کشورهای منطقه مدیترانه شرقی در چهل و چهارمین اجلاس سالانه خود که در سال گذشته در تهران تشکیل شد برنامه‌های بهداشت روان ایران را به عنوان یکی از بهترین الگوهای موجود مورد تأیید قرار دادند.

در حال حاضر این پرسش مطرح است که آیا طرح کشوری مذکور با نیازهای کنونی جامعه ما هماهنگی دارد؟ آیا زمان آن فرا نرسیده که به آینده فکر کنیم و با توجه به

نیازهای اساسی دهه آینده بهداشت روانی کشور بشمار می‌رود بدون هیچ تردید باید سیاستی را اتخاذ نمود که مراکز علمی و دانشگاهی از یک سو و دستگاه اجرایی بهداشت روان کشور از سوی دیگر مکمل یکدیگر شده تا بتوان به قانونمند شدن بهداشت روان در همه عرصه‌های بهداشتی، آموزشی، پژوهشی و اجتماعی دست یافت.

در انستیتو روانپزشکی تهران گام مهمی است که به عنوان یک بازوی علمی دستگاه اجرایی بهداشت روان کشور می‌تواند سهم بسزایی در انجام بسیاری از مقولات جدید داشته باشد. بدیهی است تقویت و ارتقاء سطح اداره بهداشت روانی وزارت بهداشت و آموزش پزشکی از نظر تشکیلات اداری و جلب همکاری صاحب‌نظران از